

מסורת הש"ס

(א) וימותו... (ב) כבודו... (ג) ויפסק... (ד) ויפסק... (ה) ויפסק... (ו) ויפסק... (ז) ויפסק... (ח) ויפסק... (ט) ויפסק... (י) ויפסק...

השולח פרק רביעי גיטין

לח:

עין משפט
גז מצה

גופיה לא קריש... קאמר דהיה לו לומר דמי עבדי עליו ולא דמי למקדיש בהמה עומה דהסם כיון דליכא למימר למהויה עם קדוש קאמר ע"כ לדמי קאמר אע"ג דלא אמר דמיה עליו הרי היא קדושה לימכר קאמר אבל הכה דשייכה בגופיה לשון קדושה לא אמרין לדמי קאמר ולס תאמר וואמאי לא קאמר נמי קדוש לימכר לא קאמר כיון דמילתא אחריתא היא וי"ל דפירש בגופיה כגמון דאפי' אמר כן נהיה שיהא קדוש לימכר י"א לחירות מידי דהוה אמתפס מתימם לנדה הבית דאין יואין מידי מונח לעולם ולהכי לא מוקי הוי"א דאין הגזרין כגון דאמר שיהו קדושין לדמיהן וניכו קשה דאי מדמיין מתפס מתימם נימא דאף על פי שעתד י"א לחירות זרין לפדייה ויפלו דמיו לנדה הבית כמו במתפס מתימם שתימכר לגרובי מונח כדאמרין בהמנות והסכס (מנחות קא). כהן נפדון אף נפדון אלא למונח והדמים הם לנדה הבית כדאמר

תוספת רי"ד

אמר רב יהודה כל המשרתו עבדו עבדו בעשה טמא מילין ליהו"ב בהם תבדור כתנאי לעולם בהם תעבדו ורשות רבי יוסי שמאלא ר' עקיבא אמר חובה. אמר רבא בני תלת מילי נתינו בעלי בתים מנסיהו דמפקי עבדיהו לחירות ורבי נכסיהו בשבתא ורקיע סעודיהו בעידן מדרשא דרבי תיאב בר אבא ארי יוחנן כחשבויות היו בירושלים א' קבעה סעודתא בערב שבת וא' קבעה סעודתא בערב שבת וא' ושתין עקרין והוא אמר דרואי כמסבידתא דרובא קמעבדא איניש איסורא אמר רב יוסף אמר רב הספקר עבדו יצא לחירות וצריך גט שחרור פי' יצא לחירות דקין דמי שיהיו לו עליו והספקר הוא העבד קדם לכל אדם וצריך לעצמו קדם לכל אדם אבל קין האסור אינו דב' דמסיל עליה שם הספקר הלך לא פסק מיהו עד דהכיב יליה גיטא דחירותא:

וכפו את רבה ועשאה בת חורין וקאמר רב נחמן. לאו משום דאיתתא מיפקדה אפריה ורביה אלא מתוך שלא היתה ראיה לה היתה מיוחדת לאיש והיו נובטין בה הפקר בזות: רשות. משום דתמיז בשבעה אומות (וכרסין כ) לא תחיה כל גשמה אלתרין לתיכבז מני המושבים לעולם כהם תעבדו להמיר אחד משאר אומות והלוי צן שאתה רשאי לקנותו בעבד והכי מפרש לה בהמקנה: ודלמא ר' אליעזר סבר לה. כ"י שמעאל ומאי דוקאיה לשנוי לעיל דמפקי עבדיהו למירות. ועברי בשבעה: מסיירי נכסייהו. שדמיהם מסתכלין בשבת לידע מה הן לריבין: בעידן כי מדרשא. כשהחכם דורש דרשות לריבין בשבת והם יושבין בקטורה והיה להם להקדים או לאח: בערב שבת. גלילי שבת ואין כאן כבוד שבת דקיימא לין) כבוד יוס קודם לכבוד לילה והס הוא ממכוסים בשביל צטול בית המדרש. ואיכא דמפרכי עברת שבת ממנו וכן כלל יוס מרוב עושר אצל זהא מיהא איכא איסורא שייכס לנבט כשהוא שבע כלל חלוה: גופיה לא קדיש. שאינו ראוי לא למונח ולא לנדה הבית: לדמי לא קאמר. היה לו לומר דמי עבדי עליו: דליהו עם קדוש.

תורה אור השלם
1. והתחלתם אתם לבניכם אחרים לרשת אחוזה לעולם בהם תעבדו ובאחיכם בני ישראל איש באחיו אלא תרדף בו בפרך.
2. כי עם קדוש אתם. אל תהיו עמו כגוים אחרים. כי אתם קדושים אלוקים אתם.
3. אך כל זרע אשר יזרע איש ליו מבל אשר לו מאד. והבטתה ומשדדו אחיהם לא יפטר ולא יגאל כל זרע קדוש קדושים הוא לך.
גיטין הש"ס
גם' שבת הפקר נתינו בה. ע"י שנת ד' ד ע"י מריה. וי' אמתין: ע"י שבעה שבעה ע"י פסוק דף טג ע"י חוס' דיה חמי פסק דמפק: ע"י חמ"א ד' כ' דמפק: ע"י עמוד ד' כ' ע"י מריה דמרי:

ישאל גמור דתמיז בהו כי עם קדוש אהו (דכרסין יד) ולא דמי למקדיש בהמה עומה דהסם כיון דליכא למימר בה דמיהו עם קדוש קאמר על כרחי' לדמי קאמר ואע"ג דלא קאמר דמיה עליו הכי קאמר הרי היא קדושה לימכר אלא הכה דשייכה בגופיה לשון קדושה לא אמרין לדמי קאמר: לרין גט שימור. מקדיש ומפקיר: אחד זה ואחד זה. מקדיש ומפקיר: ומוסיבין הגזברין רשאין להוליאו לחירות. ואפי' לקבל מיד העבד פדיון דקיימא לן (קדושין ג.) עבד קונה את עצמו בכסף אם נתנו לו על מנת שאין למכרו רשות זו פודה זו את עצמו עשנו מכוונו ויהי גזברין אף רשאין לקר שאין גופן קני להקדש שלא הקדישן אלא לדמן וזו דרך שחרור הוא ולא דרך מכירה אלא מוכרין אותו לאחרים והדמים להקדש ואותן אחרים מוליאין אותם לחירות אם ירצו: אף הוא נותן דמי עצמו ויולא. אם ימצא אדם שיהא נותן לו כסף על מנת שאין לבעלו רשות זו: מפני שהוא כמוכרו. הגזבר לו לעצמו כסף שהוא יכול למכור לאחרים ובלד שיהגס דרך מקח וממכר ולא דרך פדיון. אלמלא המקדיש עבד קדוש לדמיו: אף כל חרם אשר יחייס אדם יפדו ושיפוחיו הכענים. שאם הקדישן מקדשים לנדה הבית. ויבין דליף טעמא מקרא קשיא לרב: דאמר לדמי. דמיו עלי להקדש ולא הוכיח עליו עם קדושה: אי הכי אידך נמי. אמאי אוקמת דפליג אדרכ תלמי נמי דאמר לדמי: גזברין מאי עבידיהו. מה רשות יש להן בעבד הלא אין להן על הבעלים אלא מעות. ואי קשיא לוקמה כגון דאמר הרי הוא קדוש לדמי דעכשי הוא קדוש לימכר ורשותו עליו למכור וכמקדיש קרקע ובהמה תריץ דכיון דשיין בגופו לשון קדושה דעם קדוש כי אמר הכי הוא קדוש לדמיו חילתה אגוסו למיהו בן חורין דקיי"ל במתפס מתמימם לנדה הבית דאין יואין מידי מונח (וכרסין ת) ובתמורה (דף נ.) הלך על כרחן מחני' פליגא למימר דכי אמר הכי הוא קדוש לא לשון עם קדוש הוא אלא לשון הקדש לימכר בדמיו: עושה. העבד: ואין מעשה ידיו הקדש: שלא הקדיש אלא דמיו. ולא אמר אלא הרי הוא הקדש לדמיו והיו כקרקע ובהמה עומה: הא

מוסף רש"י

ובכפר את רבה ועשאה בת חורין. מ"י משה (מיתרת לישא וימותו... ענגה הפקר נתינו בה. כטע. דלא היתה מיוחדת לזה ולו היתה מתמרת עמנו (קדושין ט.) לפי שלא היתה יסולה לישא היתה מתפקדת עמנו ומסוטים בה. לפיכך כפו את רבה (שמיטה ויבמות טו.) ד"ע אמר חובה. אפסוק לשלח עבדו (ויבמות ג.) וימוהיבין אשמעתין. י' ל' לנכר על דברי קדושין (א) אפדייה גופיה קא מוסר (מנחות טו.) אמר אפי' אף הוא נותן דמי עצמו וירצא. כסף שרשאין למכור לאחרים כי הם רשאים לקבל הכסף מיד העבד עמנו כמותה חכמה. מפני שהוא כמוכרו לו. לעבד עמנו (ט"ו)

אשר לא קדיש לדמי לא קאמר רביהו יעם קדוש קאמר ורב יוסף אמר רב "המפקיר עבדו יצא לחירות מ"ד מקדיש כ"ש מפקיר מאן דאמר מפקיר אבל מקדיש כ"ש דלמא לדמי קאמר איבעיא להו צריך גט שיחרור או לא צריך ת"ש דאמר "רב חייא בר אבין אמר רב אחד זה ואחד זה יצא לחירות ה"צריך גט שיחרור אמר רבה "ומותיבין אישמעתין המקדיש נכסיו והיו בהן עבדים אין הגזברין רשאין להוציאן לחירות אבל מוכרין אותן לאחרים ואחרים מוציאין אותן לחירות רבי אומר ואומר אני "אף הוא נותן דמי עצמו וירצא מפני שהוא כמוכרו לו מתני' קא רמית עליה דרב "רב תנא הוא ופליג. ת"ש יאך כל חרם וגו' מאדם אלו יעבדו ושפחותיו הכענים הכא במאי עסקינן דאמר לדמי אי הכי אידך נמי דאמר לדמי א"ה אין הגזברים רשאין להוציאן לחירות גזברים מאי עבידיהו ותו אבל מוכרין אותן לאחרים ואחרים מוציאין אותן לחירות אומר אני אף הוא נותן דמי עצמו וירצא מפני שהוא כמוכרו לו ואי לדמי מאי מופני שהוא כמוכרו לו תא שמע המקדיש עבדו עושה ואוכל שלא הקדיש אלא דמיו

לדמיו: אף כל חרם אשר יחייס אדם יפדו ושיפוחיו הכענים. שאם הקדישן מקדשים לנדה הבית. ויבין דליף טעמא מקרא קשיא לרב: דאמר לדמי. דמיו עלי להקדש ולא הוכיח עליו עם קדושה: אי הכי אידך נמי. אמאי אוקמת דפליג אדרכ תלמי נמי דאמר לדמי: גזברין מאי עבידיהו. מה רשות יש להן בעבד הלא אין להן על הבעלים אלא מעות. ואי קשיא לוקמה כגון דאמר הרי הוא קדוש לדמי דעכשי הוא קדוש לימכר ורשותו עליו למכור וכמקדיש קרקע ובהמה תריץ דכיון דשיין בגופו לשון קדושה דעם קדוש כי אמר הכי הוא קדוש לדמיו חילתה אגוסו למיהו בן חורין דקיי"ל במתפס מתמימם לנדה הבית דאין יואין מידי מונח (וכרסין ת) ובתמורה (דף נ.) הלך על כרחן מחני' פליגא למימר דכי אמר הכי הוא קדוש לא לשון עם קדוש הוא אלא לשון הקדש לימכר בדמיו: עושה. העבד: ואין מעשה ידיו הקדש: שלא הקדיש אלא דמיו. ולא אמר אלא הרי הוא הקדש לדמיו והיו כקרקע ובהמה עומה: הא